

Egyházközségünk története

Kölcse község a nevét először egy III. Béla király idejéből, 1181-ből származó oklevélen találjuk. A község és a Kölcsey család neve szorosan összetartozik. 1830-ig a Kölcsey család birtoka volt a falu is.

A gyülekezet eredete az 1700-as évekre tehető. A pestis és más járványos betegségek következtében elnéptelenedett faluba a földesúr, **VI. Kölcsey György** hozott telepeseket.

E *betelepítések során érkeztek evangélikusok is a faluba.* Eleinte időszakos munkásokként érkeztek. Nyáron arattak, megkeresve ezzel a télire való élelmiszert. Később már mesteremberek is csatlakoztak hozzájuk.

Ezzel kezdődött meg végleges letelepedésük Kölcsen. Becsületes és szorgalmas munkájuk miatt a földesúr szívesen fogadta ezeket a családokat. A betelepültek elszakadtak ugyan a szülőföldjüktől, a megszokott faluközösségtől, de hitüket, vallásukhoz való ragaszkodásukat megőrizték.

Egészen más felekezeti helyzetbe kerültek itt, de nem akarták elveszíteni evangélikusságukat. Amikor házasodtak, visszamentek házas társért a szülőfalujukba. Otthonukban *naponta családi áhítatot tartottak.*

Ha szükségét érezték, akkor közösen is összegyülekeztek. Egy-egy értelmes ember felolvasott a Bibliából, vagy igehirdetéseket olvastak fel tót nyelvű igehirdetési gyűjteményekből. Letelepedésük után hamarosan igyekeztek gyülekezetet keresni, hogy nagyobb gyülekezet gondozásába kerülve lelkes szolgálatban is részesedjenek.

Miután **Nagykároly** volt a legközelebbi evangélikus gyülekezet, így **1808-ban ennek az egyházközségnek a leánygyülekezetévé fogadták a kölcseieket.**

Svábolasziból a lelkész *évente hat ízben* utazott **Nagykárolyba istentiszteletet tartani.** Ilyenkor a kölcseiek is szekéren kerekedtek útra, hogy az úrvacsorával éljenek és az istentiszteleten részt vegyenek.

Volt, aki lóháton tette meg a közel 80 kilométeres utat. Nagykárolyban akkoriban nem volt tót ajkú evangélikus. Így az ígét a lelkész három nyelven hirdette: magyarul, németül és a kölcsei evangélikusoknak tótul.

Érdekes jelenséggént jegyezzük meg azt, hogy *az anyagyülekezettől való távolság nem szórta szét a kölcsei evangélikusokat,* hanem még inkább összetartotta a gyülekezetet.

1862 tavaszán teljesült a régi vágy: Máday szuperintendens **Kölcset** is az *anyaegyházközségek sorába iktatta.* A frissen anyásult gyülekezetnek lelkészt is ajánlott a szuperintendens. **Mikler Sámuel**t, az eperjesi algimnázium tanárát ajánlotta meghívni. Miskolcon, a kölcsei gyülekezet küldötteinek jelenlétében a szuperintendens *lelkésszé avatta Mikler Sámuel*t.

Templomunk építésének története

A gyülekezet fejlődése Kecskés Vince irányítása alatt indult meg. Pénzt gyűjtöttek, munkát vállaltak, hogy az anyagi alapot megteremthessék. Minden lépésért meg kellett küzdeniük. Így lett

- **1856-ban iskolája a gyülekezetnek.** A tanítást Fábián Márton végezte, aki egyszerű takácsmesterként is dolgozott.
- **1862 tavaszán** teljesült a régi vágy: Máday szuperintendens **Kölcsét** is az **anyaegyházközségek sorába iktatta.** A frissen anyásult gyülekezetnek lelkészt is ajánlott a szuperintendens.
- **Mikler Sámuel**t, az **eperjesi algimnázium tanárát** ajánlotta meghívni. Miskolcon, a kölcsi gyülekezet küldötteinek jelenlétében a szuperintendens lelkésszé avatta Mikler Sámuel
- **Anyakönyvet szerzett** be, és megkezdte azt vezetni. A pénztári számadásokat is könyvben rögzítette.
- **Elindította a templomépítés megszervezését.**

Sajnos rövid időt töltött Kölcsén lelkészként. Mindössze **másfél évig volt a gyülekezetben**, mivel a nagykárolyi gyülekezet hívta meg lelkészéül.

A kitünő képességű lelkész nagy űrt hagyott maga után Kölcsén, hiszen

Utóda **Philadelfy Manó** pazdicsi **segédlelkész** csak egy év múlva lett a gyülekezet lelkésze.

A templom építését már utóda, **Nemes Pál fejezte be.** Amíg a hívek a földeken hoztak áldozatot a templom megépülése érdekében, addig a lelkészek segélyért folyamodtak. Engedélyt szereztek, hogy **adományokat** is gyűjthessenek.

Két férfi kéregetőkönyvvel járta az országot, amibe bekerült a gyűjtők neve, a lelkész és az esperes aláírásával és az egyházközségi pecséttel hitelesítették. A könyvben nyilván tartották a faluk és városok nevét ahol megfordultak, mivel mindenhol engedélyt kellett kérni az előljárósságtól az adományok gyűjtésére.

A gyülekezetnek négy ilyen kéregetőkönyve van, ami négy megtett utat jelent. 1865-ben megkezdődött a templomépítés. A munka kezdetét a **60 ezer tégl**a égetése jelentette.

Az évek során történt események

- **1867-ben lerakták a templom alapjait.**
- **1869-ben** felszentelték a kész templomot.

- **1872-ben** új parókiát épített és a templomhoz tornyot emeltek.
1884-ben új lelkészt iktattak Kölcsen, **Czékus László** rozsnyói lelkészt hívták meg.
- **1888-ban** lelkészváltás történt. **Bortnyik György** lett a lelkész, aki nemcsak lelkész, hanem orvos és tanító is volt.
- **1906-ban** épült a templomkertbe iskola és tanítói lakás.
- 1918-ban Bortnyik meghalt, utóda **Szelényi Endre** lett.

Szelényi Endre és felesége

- **Pótolták a** háborúba elvitt **kisebb harangot**, majd **orgonát vettek** a debreceni gyülekezettől.

- 1930-ban felújították a templom belsejét.

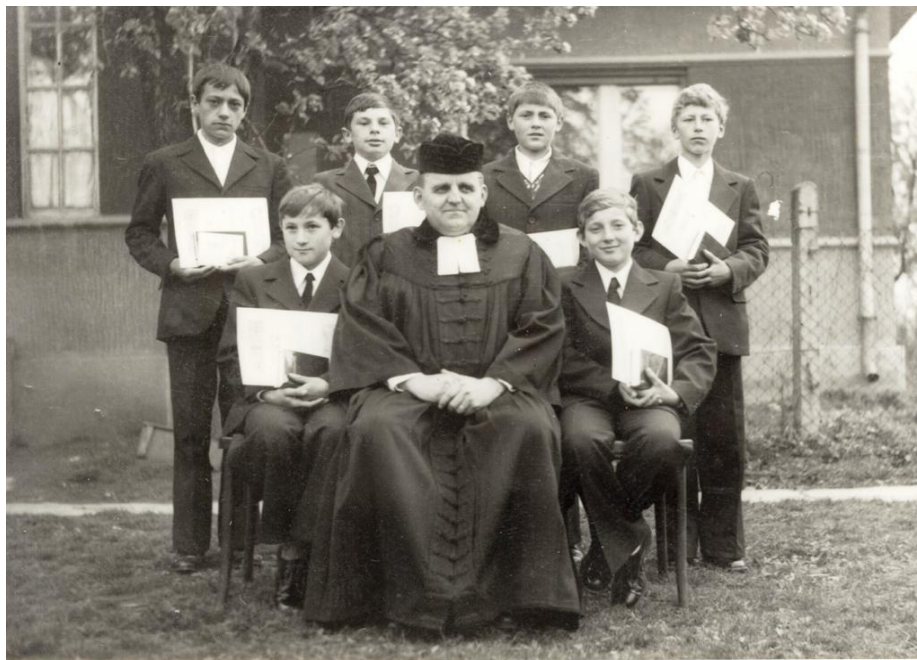

Iskolások 1943-1944

- **1953-ban Benkóczy Dániel** lett a kölcsi lelkész. Bádoggal befedette a templom tornyát.
- **1962-ben** aláfalazással próbálták a templom vízesedését megakadályozni.

Ugyanebben az évben **Labossa Lászlót** választották lelkésznek az egyházközség tagjai.

- **1965-ben** a templom belső falát lefestették és a padok mázolását is elvégezték.
- **1968-ban** új lelkésházát építettek, de az ÁEH meghatározta a szobák számát így még a régi alapterületnél is kisebb lett.
- **1974-ben** a templom külső falát renoválták.
- **1979-ben** a templom elektromos fűtését oldották meg, ám a gyülekezet nem volt lelkes híve ennek.
- **1999-ben** újra a templom falainak szigetelési munkája folyt. Ezúttal új módszerrel próbálkoztak: átfűrészelték a falakat. Újra festeni kellett a belső falakat is
- **2002-ben** elkészült a külső tatarozás is.

*Konfirmáció 1975
Labossa Lajossal*